

Kylien neuvosto 2/2025

Aika: 3.9.2025 klo 16.30–18.55

Paikka: Siuruan kylä ry, Konttilantie 332, Ikosenniemi (Vanha Ahosen kauppa) tai Teams

Paikalla:

Aittojärven kyläyhdistys ry / Kari Isola
Iinattijärven kyläyhdistys ry / Eini Loukusa
Jongun alueen kyläyhdistys ry / Pirkko Kokko (puhelin)
Kipinän kyläseura ry / Sanna Parkkila
Livokas ry / Yrjö Perttu (puhelin)
Panumajärvi ry / Aili Jussila
Pintamon kyläyhdistys ry / Kirsi Kontas
Puhoksen kyläseura ry / Aarno Pääaho
Sarakylän alueen kyläseura ry / Rebekka Sarajärvi
Siuruan kylä ry / Kari Tykkyläinen
Syötteen kyläyhdistys ry / Kirsi Hanhela-Särkelä
Taipaleenharjun kyläseura ry / Anja Jussila
henkilöstöpäällikkö Heli Huhtamäki
kaupunginhallituksen edustaja Jorma Kouva klo 18.00 saakka
hyvinvointivaliokunnan edustaja Tuula Kuukasjärvi
sihteerinä palvelusuunnittelija Sinikka Mosorin

Vierailijat:

Janne Karhu, tekninen johtaja klo 18.00 saakka
Juuso Vattulainen, Retkellä Iijoella -hanke
Iida Rainio, Oulun Seudun Kestävät Kylät -hanke
Esa Erkkilä, Vapepan ja SPR Pudasjärven yhteistyömahdollisuudet kyläturvallisuuteen liittyen

Poissa:

Ervastin kyläyhdistys ry / Aira Ervasti
Korpisen kyläseura ry / Tarja Alatalo
Kurenalan kyläyhdistys ry / Kaisu Heikkinen
kaupunkikehityksen puheenjohtaja / Antti Tihinen

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.30.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

3. Puheenjohtajan puheenvuoro

Puheenjohtaja rohkaisi kylätoimijoita tuomaan asioita esille kylähullumaisesti. Haukkumisella, jurottamisella ja toiselle nauramisella ei saavuteta mitään. Tempaukset ja oman näköiset tekemiset saavat porukkaa mukaan ja niistä kiinnostutaan muuallakin. Ja jos toisen kylän

tekemiset ja mukaan saamisen niksit kiinnostavat, niin aina kannattaa kysyä yhteistyötä. Mitä jos tehtäisiinkin yhdessä? Tai tulkaa meille kylään, niin mietitään mille alettaisiin.

4. Retkellä Iijoella -hanke / Juuso Vattulainen

Taustaa (teksti hankkeen nettisivulta [Retkli - Retkellä Iijoella - Micropolis](#))

"Retkellä Iijoella -hankkeessa kartoitetaan ja dokumentoidaan Iijoen ja sen sivujokien läheisten virkistyskäyttöön ja lihasvoimin liikkumiseen tarkoitettujen reitistöjen, niiden rakenteiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin kunto, laatu, saavutettavuus, houkuttelevuus ja sopimustilanne. Alueina ovat Pudasjärvi, Oulun Yli-Ii ja Ii (poissulkien valtion omistamat kohteet).

Tällä hetkellä osa reiteistä ja ulkoiluun liittyvistä rakenteista on huonossa kunnossa, informaatio niistä on puutteellista, hajanaista ja ne ovat vaikeasti löydettävissä verkosta ja maastosta. Kuitenkin samalla luontomatkailun ja -retkeilyn suosio on kasvanut jo vuosia.

Kysely – Kuljetko reittejä, vai käytkö istuskelemassa nuotiolla?

Vastaa lyhyeen kyselyyn: <https://zef.fi/s/Ofywj5y>

Kysely on tarkoitettu Iin, Yli-Iin ja Pudasjärven alueiden luonnossa aikaansa viettäville. Kerro meille, jos sinulla on tiedossa jokin reitti tai virkistysrakenne yllä mainituilta alueilta, mikä on painunut mieleesi, pidät siitä erityisen paljon, tai käyt siellä usein.

Hankkeen tuloksena syntyy kehityssuunnitelma, johon kootaan reittien jatkokehittämisen kannalta olennaiset hankkeen tulokset. Suunnitelma toimii tulevien kehittämishankkeiden suunnittelun pohjana."

Hankkeen kohdealueella on noin 200 kohdetta ja niistä on nyt kartoitettu jo noin 180.

Juuso on käynyt kiertämässä ja tutustumassa Pudasjärven reitistöihin ja virkistysrakenteisiin kuluvaan kesän aikana ja tehnyt niiden osalta päivityksiä tarvittaessa. Joitain reittejä on tallennettu Lipas-järjestelmään <https://lipas.fi/liikuntapaikat>, jota myös Metsähallitus käyttää. Instagramista videot löytyvät @retkii.hanke tai nettiselaimella -> [Retkli](#).

Kohteista löytyy alustavaa ja havainnollistavaa tietoa karttapohjalla paikkatietokunnasta ->

[Paikkatietokunnalinkki](#) Tätä karttaa näytettiin kokouksessa. Kartta ei ole virallinen, vaan Juuso Vattulainen käyttää sitä havainnollistavana elementtinä itselleen ja muille. Kartan merkeistä voi klikkaamalla lukea lisätietoja. Linkki kannattaa mieluummin avata tietokoneella.

Sovittiin, että Juuso Vattulainen lähettää vielä uudelleen kyselyn sihteerin kautta kylille. Voitte ilmoittaa Juusolle, mikäli haluatte jonkin paikan näkyvän julkisissa paikkatietokartoissa tai jos halutaan poistaa jotain, niin hän yrittää poistaa sen. Tiedot pyydetään päivittämään viimeistään lokakuun 2025 aikana. Hanke kestää 31.1.2026 saakka. Hankkeesta pidetään lopetuskokous marraskuussa 2025.

5. Oulun seudun Kestävät kylät -hanke / Iida Rainio, kyläkehittäjä

Taustaa:

Hankealue: Kempele, Muhos, Ii, Utajärvi, Pudasjärvi sekä Oulun maaseutualueet. Toiminnan tavoitteena on innostaa ja kannustaa kylä sekä muita maaseudun yhteisöjä yhteisiin ympäristötoimiin. Hanke kestää 31.12.2026 saakka.

Iida kertoi tehdyistä toimenpiteistä. Siuruan kylä ry:lle on hankkeessa suunniteltu 10 aistin puutarha-alue. Kokouksen lopuksi käytiin tutustumassa puutarhaan.

Iida toivoi Pudasjärveltä vielä mukaan uusia kohteita. Halukkaat voivat ottaa suoraan yhteyttä häneen. Hankkeesta löytyy lisätietoa osoitteesta [Oulun seudun Kestävät kylät - Msl](#). Samalta sivulta löytyy myös mukaan ilmoittautumislinkki osoitteeseen [Ilmoittautuminen kylien ja yhdistysten ympäristötoimiin](#).

Keskustelun aikana todettiin, että jos Pudasjärven alueella on kotimuseoita, niin niistä kannattaa laittaa www.jarjenaarella.fi -sivustolle oman kylän kohdalle tieto. Paikasta voi myös ilmoittaa mediatuottaja juha.nyman@pudasjarvi.fi.

Hankkeessa järjestetään talvikaudella webinaareja. Ne löytyvät Maaseudun Sivistysliiton nettisivulta osoitteesta [Tapahtumat - Msl](#).

Liitteenä Powerpoint.

6. Vapepan ja SPR Pudasjärven yhteistyömahdollisuudet kyläturvallisuuteen liittyen / Esa Erkkilä

Varautumisen ja turvallisuuden luominen lähtee kylien turvallisuuden kehittämisestä. Kylien kanssa on tehty tiiviisti yhteistyötä mm. kyläturvallisuussuunnitelmien päivittämisen osalta. On vierailtu myös paikan päällä ja pidetty erilaisia keskustelutilaisuuksia aiheesta. Nyt on tärkeää, että viimeisetkin kylät tekevät kyläturvallisuussuunnitelmansa. Pudasjärven kylien kyläturvallisuussuunnitelmissa ilmoitetut kyläturvallisuuden keskeiset henkilöt on päivitetty Vapepan tietokantaan. Häiriötilanteissa saadaan nopeasti yhteys kylälle ja päästään aloittamaan aputoimet mahdollisimman helposti.

Vapepalla on ympärivuotinen päivystys ja yhteistyö viranomaisten kanssa on jatkuvaa. Vapepan johtovaunu voidaan viedä paikan päälle mihin vain tarvittaessa.

SPR Pudasjärven osasto on nyt saanut oman kenttäkeittiön. Kuren voimanaiset ovat lähteneet jo mukaan toimintaan. Sarakylän maa- ja kotitalousnaiset ovat myös ilmaisseet kiinnostuksensa asiaan. Muitakin kyliä toivotaan mukaan ja asiasta voi kysyä suoraan Esalta.

Esa on mukana maakunnallisessa Kyläradio-verkkotoiminnan kehittämistyöryhmässä. Häiriövapaan kyläradioverkon käyttöön ottamiseksi ollaan suunnittelemassa isompaa hanketta. Pudasjärven kylistä suurin osa on jo aiemmissa yhteyksissä ilmoittanut haluavansa olla mukana, kun sen aika on.

7. Yhteisölliset avustukset 2026

Käytiin keskustelua yhteisöllisten avustusten hakuperusteista ja kehittämisajatuksista.

Palvelusuunnittelija toi esille avustusten vaikuttavuutta eri näkökulmista. Suomen kylät ry:llä on meneillään valtakunnallinen Kylävara-hanke [Kylävara paikallisen varautumisen perustana - Suomen Kylät](#), jossa valmistellaan valtakunnallista kyläturvallisuuden mallia. Hankkeen materiaali löytyy osoitteesta [Tilaisuuksien materiaalit - Suomen Kylät](#). Viimeisimmässä seminaarissa projektipäällikkö Ritva Pihlaja toi esille vapaaehtoistyön merkityksellisyyden kyläturvallisuuden toisena kivijalkana, joka

tunnistetaan pehmeäksi turvallisuudeksi ja perusresilienssin ylläpitäjäksi. Paikallinen kansalaistoiminta täydentää viranomaisvetoista ”kovaa” turvallisuutta.

- Kaikki yhdessä tekeminen tukee myös häiriötilanteista selviämistä.
- Naapurit ja läheltä löytyvät yhteisöt ovat avun järjestymisessä ja kriiseistä selviämisessä keskeisiä.
- Kansalaistoiminnassa muovautuvat sosiaaliset suhteet, vuorovaikutuskäytännöt ja luottamus vaikuttavat paikallisen yhteisön kykyyn toimia ennakoivasti.

Sitran monista lähteistä tekemässä koosteessa kerrotaan taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista: Kansainvälisen tutkimuksen perusteella on vahvaa näyttöä taiteen ja taiteellisen toiminnan merkityksestä fyysisen ja psyykkisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä osana hoitoa ja paranemista. Osallistuminen taide- ja kulttuuritoimintaan voi tarjota mahdollisuuksia, tukea ja resursseja edistää terveyttä ja hyvinvointia kokonaisvaltaisella tavalla jokapäiväisessä elämässä.

Keskustelussa nousi esille ajatus, että aktiivisen yhdistyksen pitäisi saada kannustusraha, joka annetaan ansioiden mukaan. Toisaalta on myös yhdistyksiä, joissa talkoovoimassa on enemmän työikäisiä. Tällöin tuki tulee tarpeen, kun ei voida tehdä niin paljon vapaaehtoistyötä kuin eläkeläisvoittoisissa talkooporukoissa. Osalla yhdistyksistä on myös toimitilat ylläpidettävänä ja niiden eteen on tehtävä paljon työtä, jotta kiinteät kulut saadaan kokoon vuosi kerrallaan.

Kaupungin avustusten hakemispainetta helpottaa Oulun Seudun Leaderin hyvä rahoituskausi. Nyt on paljon tukea haettavissa erilaisiin asioihin. Perusasioihin tai vuodesta toiseen samalla tyylillä tehtäviä toimia ei Leaderilta rahoiteta, mutta uudella tavalla tehtynä rahoitusta saa. Pudasjärven alueelta onkin vuosien aikana haettu ahkerasti tukia ja kaupunki maksa vuosittain kuntarahaosuuden, jolla mahdollisesta tukihaku alueen yhdistys- ja yritystoimijoille.

Kylien neuvoston kannanotto 2/2025–2026:

Aktiivisen yhdistyksen pitäisi saada erityistä kannustusrahaa. Kylien neuvosto pyytää idean toteutustavan jatkokehittämistä.

Kylien neuvoston kannanotto 3/2025–2026:

Kylien neuvoston toivoo yhteisöllisten avustusten hakukriteerien ja hakulomakkeen yksinkertaistamista.

8. Muut asiat

Kaupunkikehitysvaliokunta 21.08.2025 § 4 Leiriytyminen yleisillä alueilla, ohjausesitys:

Valiokunta kiinnitti huomiota siihen, että ilmiössä on matkailupalveluiden tuottamisen näkökulmasta runsaasti kehittämismahdollisuuksia. Valiokunta esittää, että järjestötyön yhteyshenkilö palvelusuunnittelija selvittää asiaa ja käy vuoropuhelua esimerkiksi kyläneuvoston, kyläyhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyössä kartoitetaan mahdollisia ratkaisuja ilmiön hallintaan ja kehittämiseen, kuten matkaparkkialueiden perustaminen, telttamatkailun edellytysten parantaminen sekä erilaisten hankkeiden hyödyntäminen paikallisen matkailun ja palveluiden kehittämiseksi.

- ⇒ Sovittiin, että pyydetään Pudasjärven Kehitys Oy:n matkailuasiantuntijaa kertomaan asiasta seuraavaan kokoukseen.

Sihteeri muistutti jokaista jäsentä ja varajäsentä antamaan perustiedot kokouspalkkioiden ja matkakulujen maksamista varten sähköisen lomakkeen kautta. Sihteeri lähettää vielä uudelleen ohjeet sähköpostilla.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 11.3.2026 klo 16.30–18. Sihteeri lähettää kalenterikutsun. Jos Teams ei toimi, niin suositellaan paikalla oloa. Paikasta sovitaan Kylien neuvoston Whats App -ryhmässä lähempänä kokousta.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.55.

Pudasjärvellä 3.9.2025

Kari Tykkysäinen
puheenjohtaja

Sinikka Mosorin
sihteeri